

OBČINSKA UPRAVA

GLASILO „KMETSKE ŽUPANSKE ZVEZE“.

Izhaja vsakega 10. in 25. dne meseca, ter stane celoletno 6 kron, polletno pa 3 krone.

Dopise je pošiljati uredništvu »Občinska Uprava« v Ljubljani. — Rokopisi se ne vračajo.

Odgovorni urednik:

Dr. Vladislav Pegan.

Naročnino in oglase sprejema upravništvo »Občinske Uprave« v Ljubljani

Cena oglasa je za dvostopno petitno vrsto 20 vinarjev, večkratno inseriranje po dogovoru.

O stanovanjskem vprašanju.

Piše Rudolf Šega.

Zboljšanje stanovanjskih razmer, zidanje dobrih, solncu pristopnih stanovanj je največjega pomena za zmanjšanje umrljivosti, kakor tudi v boju zoper tuberkulozo. Vsled novega ljudskega preseljevanja, z dežele v mesta, je to še večjega pomena. Vsaj smo dokazali da je v večjih in industrijskih mestih umrljivost večja in da je mestno prebivalstvo nevarnostim tuberkuloze bol izpostavljeno nego pa na deželi. Zboljšanje zdravstvenih metod, moderniziranje zdravšč je velikega pomena, toda pri tem se pa ne sme prezreti vzrokov bolezni. Kajti važnejše je, da se obolenje sploh onemogoči, kakor da se bolezen zdravi — če je namreč sploh še mogoče — ter se pri tem ekonomično oškoduje bolnika in mnogokrat težko obremeni razne blagajne in zavode za siromake oziroma deželne fonde.

Torej je najsvetejša dolžnost družbe, da pridobi za svoje člane one predpogoje, ki te nevarnosti zmanjšajo — tedaj mora tudi na to delovati, da se sezida dovolj zdravih in človeka vrednih stanovanj. Družba bo s tem tudi pospeševala vzgojo ljudstva, kajti ljudstvo, ki stanuje v zdravih in dobrih stanovanjih, stoji tudi duševno in nravno višje nego ono, ki stanuje v slabih nezdravih stanovanjih.

III.

Kako naj preiskujemo stanovanjske razmere?

Če hoče zdravnik bolnika zdraviti, tedaj ga mora najprvo temeljito in vsestransko preiskati. Prav tako je tudi pri boleznih, na katerih trpe celi sloji. Če hočemo odpraviti oziroma popraviti razne nedostatke v naših stanovanjskih razmerah, moramo najprvo te nedostatke poznati. Spoznamo jih pa le tedaj, če razmere dobro preiščemo. In pri takem preiskovanju je skoraj vse odvisno od načina. Priznati moramo, da se je ravno v tem oziru že mnogo storilo. Eden prvih raziskovalcev stanovanjskih razmer je bil Friedrich Engels, ki je

opisal leta 1845 v svojem prvem spisu „Stanje delavskih slojev na Angleškem“ stanovanjske razmere angleških delavcev. Engels je te razmere popisoval s pravim čuvstvom — na drugi strani je zopet neustrašeno razkrival vse one pomanjkljivosti, vsa ona žalostna in naravnost sramotna dejstva, vsled katerih so trpeli tisoči in tisoči. Toda eno napako imajo vseeno ta raziskovanja. Če beremo to Engelsovo delo, tedaj ne dobimo nikjer odgovora, koliko oseb se je nahajalo takrat v Londonu v bednih stanovanjskih razmerah. Vsled tega tudi ne moremo iz teh njegovih izjav sklepati, za koliko oseb naj bi se napravila takrat druga boljša stanovanja in koliko denarja bi to stalo. Tudi na vprašanje, ali so se stanovanjske razmere nižjih londonskih slojev v teku časa zboljšale ali poslabšale, ali se je pozneje nahajalo več ali manj ljudi v slabih stanovanjskih razmerah — nam ne odgovarja Engels. In to je gotovo pomanjkljivost. Toda nova raziskovanja so v tem oziru že boljša, kajti ne podajajo nam popisa le enega dela posameznih skupin prebivalstva, temveč celih skupin. Popolnoma brez vrednosti seveda tudi ona raziskovanja niso, ki nam popisujejo stanovanjske razmere le posameznih delov celih skupin — če le zadoščajo drugim zahtevam. Vzemimo naslednji slučaj. V nekem mestu, v katerem je bivalo leta 1880 100.000 delavcev so v označenem letu preiskali stanovanjske razmere 1000 delavcev. Pri tem se je pokazalo, da od teh 1000 delavcev trpi 900 vsled stanovanjske bede. Leta 1890, v katerem je znašalo število delavstva onega mesta 150.000, so zopet preiskali stanovanjske razmere 1000 delavcev. Pri tem so pa našli, da samo 800 delavcev trpi vsled stanovanjske bede. Iz tega se gotovo še ne more sklepati, ali so se razmere zboljšale ali poslabšale. Vzrok temu, da se je število onih, ki so v slabih stanovanjskih razmerah, znižalo od 90% na 80%, je lahko različen. Morda so se stanovanjske razmere v resnici zboljšale — ali so pa leta 1890 preiskovali stanovanja takih

delavcev, ki so tudi leta 1880 boljše stanovali. O razmerah ostalih 99.000 delavcev v letu 1880 in 149.000 v letu 1890 nam pa ti raziskovanji ne povesta ničesar. Mogoče, da je ona večina leta 1880 boljše stanovala nego leta 1890, mogoče pa tudi nasprotno. Veliko boljše so vsled tega ona raziskovanja, ki nam razjasnijo, razmere vseh članov te ali one skupine prebivalstva. Da se pa razmere še boljše spozna, je dobro, da primerjamo stanovanjske razmere nižjih slojev z razmerami višjih slojev. Na ta način moramo včasih preiskovati razmere velikih ljudskih mas. Da si pa nekoliko olajšamo delo, moramo na pomoč vzeti metodo, ki zadošča našim potrebam — in to metodo nam podaja statistika.

Statistična raziskovanja pa nam ne podajajo edinega sredstva za raziskovanje stanovanjskih razmer. Vseh človeških lastnosti vendar ne moremo šteti. Ono mnogobarvno različnost navidezno enakih pojavov ne moremo dostikrat pojmiti le s pomočjo števil. Razven tega pa naloga takih raziskovanj ne obstoja edino le v tem, da nam pokažejo, koliko oseb trpi vsled stanovanjske bede, temveč morajo tudi opisati vse stanovanjske razmere. Te in enake nedostatke statistike popravi drug način raziskovanja — anketa v ožjem pomenu besede. Smoter take ankete ni, da se informira pri vseh onih osebah, ki pridejo pri statistiki v poštev, temveč vzame le nekatere osebe, ki so posebno pripravne in sposobne, da podajo kar najboljšo sliko posameznih oblik pri stanovanjskih razmerah. Anketa ne popisuje toliko s številkami kakor pa z besedami. Najboljša raziskovanja so ankete v širšem pomenu, to so statistična raziskovanja zvezana z anketami v ožjem pomenu, ki ono sliko, katero nam podaja statistika, ožive in razširijo.

S tem je pa tudi že povedano, kdo naj preiskuje stanovanjske razmere. Na posameznika se pri tem pač ne moremo zanesti. Vzemimo delavca, ki je sam občutil vse one posledice slabih in nedostatnih stanovanj — ali nam more ta podati vsa potrebna razjasnila? Gotovo ne! Ravnotako ne more tega storiti privatnik ki se popolnoma posveti temu vprašanju, ker ta more na podlagi svojih raziskovanj opisati le majhen in neznamen del stanovanj. Večje polje imajo po tem društva. Toda tudi tem so postavljene gotove meje. Ta ali ona delavska organizacija lahko preišče lepo število stanovanj — toda to še nikakor ne zadoščuje. Kakor smo že prej omenili, je zelo važno pri takih raziskovanjih, da spoznamo razmere ne le nižjih, temveč tudi višjih krogov. In ravno dalavskim organizacijam bi hišni posestniki in drugi delali ovire. Toda taka raziskovanja so poleg tega še precej draga. Ona znana stanovanjska anketa v Bazlju leta 1889, pri kateri se je preiskalo 13.378 stanovanj, je stala okroglo 5000 kron, ona v Bernu pa leta 1896, pri kateri se je preiskalo samo 10.679 stanovanj, celo okoli 40.000 kron. Da bi privatniki ali pa društva dala take svote v te svrhe, se zgodi pač le izjemoma. Toda razventega pa privatniki in društva ne morejo prisiliti ljudij, da jim

razkažejo svoja stanovanja. In to je ena glavnih ovir. Tako pridemo do zaključka, da so uradi, država ali pa občina najpripravnejši organi za preiskovanje stanovanjskih razmer. In v istini so najboljša raziskovanja ona, katere so podale občine ali pa državni uradi.

(Dalje prih.)

Kolekovanje v stvareh zaradi domovinske in državlanske pravice.

Ministerstvo notranjih zadev je izdalo dne 24. januarja t. l. pod številko 2218 poseben ukaz, kako naj se kolekujejo vloge in zapisniki v stvareh, ki se tičejo domovinske in državlanske pravice. V prvi vrsti opozarjamo na razločevanje spisov v a) vloge, t. j. spise, ki jih prineso ali pošljejo stranke k oblasti, da se jim jih reši, b) v zapisnike t. j. spise, ki jih osebno došli stranki napravi tozadevni urad. V tem slučaju nadomešča zapisnik vlogo. Kedor je dovolj izvežban, ta lahko napravi sam vlogo, kedor tega ne zna, se mora obrniti na dotični urad, kjer o njegovi prošnji, pritožbi itd. napravijo zapisnik.

To smo morali pojasniti predno v naslednjem ponatisnem gori navedeni ministerski ukaz, ki se glasi sledeče:

C. kr. finančno ministerstvo je sestavilo vse svoje naredbe, ki jih je izdalo o kolekovanju stvari, tičočih se domovinske in državlanske pravice, ter razposlalo dne 8. novembra 1906 pod številko 20.961 naslednja splošna navodila:

A.

Vloge avstrijskih državljanov za sprejem v občinsko zavezo kake občine so po § 4 domovinske novele od 5. decembra 1896 številka 222 drž. zak. kolka proste, ako se prosi za sprejem na podlagi §§ 2 in 4 navedenega zakona.

(Op. Tukaj se gre za priposestevanje domovinske pravice po desetletnem nepretrganem bivanju, naj si že prošnjo vloži opravičenec sam ali pa njegovi pravni nasledniki, naštetih v § 3 domovinske novele.)

V drugih slučajih, kjer se gre za prostovoljen sprejem, se imajo kolekovati prva pola s 4 K glasom tar. postavke 43 c) številka 3 pristojbinskega zakona od 13. decembra 1862 številka 89. drž. zak.

Vloge inozemcev (tujih državljanov), da se jim zasigura sprejem v domovinsko zavezo so istotako kolka proste po § 4 domovinske novele, če se prosi za to zasiguranje na podlagi §§ 2 in 4 te novele. V drugih slučajih (pri prostovoljnem sprejemu) se kolekuje prva pola s 4 K tudi po tar. post. 43 c) številka 3 pristojb. zakona.

(Op. Kakor znano, more postati kedo avstrijski državljan le tedaj, če mu katera občina zasigura, da ga bo po dobljenem državljanstvu v svojo domovinsko zavezo sprejela. Če je kak inozemec v kateri občini deset let nepretrgoma bival v zmislu § 2 domovinske

novele, potem ne pridobi s tem še pravice terjati sprejem v občinsko zavezo, ker še ni avstrijski državljani, pač pa je upravičen terjati, da mu občina, v koji je deset let nepretrgoma bival, zasigura, da ga bo sprejela v svojo zavezo, potem ko dobi avstrijsko državljanstvo.

Na podlagi tega zasiguranja potem inozemec prosi pri deželni vladi za avstrijsko državljanstvo. Če to dobi, mora še enkrat vložiti pri občini prošnjo, da ga le-ta končno sprejme v svojo zavezo.)

Tudi po pridobljenem tuzemskem državljanstvu pri občinah vložene prošnje za končno podelitev domovinske pravice so v slučajih priposestvanja po domovinski noveli iz leta 1896 kolka proste. V drugih slučajih so podvržene kolku po 1 K od pole v zmislu tar. postavke 43 a) šte. 2 pristojbinskega zakona.

Prošnje, s kojimi ogrski državljani prosijo za končno podelitev avstrijskega državljanstva in občinskega domovinstva, potem ko se jim je na podlagi spričevala o odpustitvi iz ogrske državne zaveze, zasiguralo avstrijsko državljanstvo, se imajo opremiti s kolkom po 1 K od vsake pole v zmislu tar. post. 43 a) šte. 2 pristojb. zakona.

(Op. Gori navedeno velja za vse inozemce izvzemši ogrske državljane. Za te pa velja sledeča pot v dosego domovinstva v kateri tukajšnih občin: Najprvo morajo dobiti od tuzemske občine zasiguranje, da se jih sprejme v občinsko zavezo, če pridobe avstrijsko državljanstvo toda pod pogojem, če doprinese spričevalo ogrskih oblasti, da se jih iz ogrske državne zaveze izpusti. Na podlagi tega spričevala prosijo najprej za avstrijsko državljanstvo in končno za sprejem v občinsko domovinsko zavezo.)

B.

Pripomočki gori pod A. navedenim prošnjam ali razpravam o teh prošnjah priloženi so kolka proste, ako uživajo vloge same kolkovno prostost. Te priloge so pa v zmislu § 4 novele z ozirom na točko 5 opozoritev k pristojbinskemu zakonu od 9. februarja 1850 šte. 50 drž. zak. pod tam navedenimi okolnostmi pogojno kolka proste.

(Op. Pogojno proste so take priloge, to se pravi le v slučaju, če se jih v takih domovinskih stvareh rabi. Primera: krstni in poročni list imata biti redno kolekovana, — če se ju pa rabi kot prilogi v domovinskih stvareh, sta kolka prosta. Kedor torej rabi krstni ali poročni list samo v domovinskih stvareh, ga lahko dobi kolka prostega, a rabiti ga sme samo v domovinskih stvareh. Če ga hoče tudi drugače uporabljati, mora pritisniti nanj kolek. Pogojna prostost je torej prostost samo za gotove slučaje.)

Če pa vloga sama ne uživa kolkovne prostosti, potem morajo biti priložena spričevala in druge priloge redno kolekovane (t. j. od vsake priloge po 30 vin.)

Samo spričevalom o bivanju in stanovanju pristojajo pogojna kolkovna prostost tudi v tem zadnjem

slučaju (če namreč vloga ni kolka prosta) v zmislu tar. post. 117 črka d) pristojb. zakona.

Prošnje za napravljene takih spričeval in prilog so vložnega kolka proste, ako se gre za pridobitev domovinske pravice na podlagi določb §§ 2 do 5 domovinske novele.

C.

Zapisniki, ki nadomestujejo vloge navedene pod A. in B., zadnji odstavek, imajo biti kolekovani po tar. postavki 79 a) šte. 1 pristojb. zakona ravno tako, kakor bi imele biti dotične vloge; v kolikor je pa vloga kolka prosta, gre ta ugodnost tudi jo nadomestujočemu zapisniku.

Zapisniki, ki se bavijo s pojasnitvijo dejanskega stanu za pridobitev domovinske pravice, so podvrženi kolku po 1 K od vsake pole in sicer v zmislu tar. postavke 79 c) bb) pristojb. zakona tudi tedaj, če se v zapisniku ponavlja prošnja za podelitev domovinske ali državljanske pravice. Če se gre pa za sprejem na podlagi §§ 2 do 5 domovinske novele, so tudi zapisniki o poizvedbah po § 4 novele kolka prosti.

D.

V predimenovanih stvareh izdane uradne naredbe zlasti vsi strankam namenjeni odloki, s kojimi se obveščajo, da se je njih prošnjam naštetim pod A. ugodilo ali jih zavrnilo, niso predmet kolekovanja, kakor to določa tar. postavka 7 i) pristojb. zakona.

Domovnice in druge listine, ki domovnice nadomeščajo, h kojim listinam pa se ne prištevajo v prejšnjem stavku navedeni obvestilni odloki, se imajo po tar. postavki 116 črka a) bb) ozir. b) kolekovati z 1 K oziroma 30 vin. za vsako polo.

E.

Prošnje strank (vloge in zapisniki) za podaljšanje obroka v predložitev listin v svrhu končnega sprejema v državljansko zavezo se imajo vedno kolekovati z 1 K od pole v zmislu tar. postavke 43 a) 2 pristojb. zakona. — Istemu kolku so podvržene take prošnje, kjer se gre za prostovoljen sprejem v domovinsko zavezo. Temu nasproti so pa enake prošnje v razpravah o podelitvi domovinske pravice na podlagi §§ 2 do 5 dom. novele kolka proste.

F.

Pravni pripomočki (pritožbe in prizivi) strank zoper odločbe, izišle na prošnje našete pod A., se kolekujejo, če je imela biti vloga sama ali njo nadomestujoči zapisnik kolekovan, z dvema kronama v zmislu tar. postavke 43 h) pristojb. zakona. Če pa je bila vloga ali zapisnik kolka prost, gre ta prostost tudi pritožbam in prizivom.

Občine uživajo pri vlaganju takih pritožb osebno prostost vsake pristojbine v zmislu tar. postavke 75 črka b) pristojb. zakona.

Tako torej določa ministersko navodilo. Mi imamo le še pripomniti, da to, kar je pod Op. v oklepajih, ni besedilo ministerskega razglasa, ampak samo naša razlaga v ložje umevanje slučajev.

Važne obrtne določbe.

Pravice nezakonskega otroka do obrti očeta.

Okrajno glavarstvo in deželna vlada nista hotela na znanje vzeti prijave I. I-a, da bo nadaljeval gostilniško obrt po smrti svojega nezakonskega očeta.

Zoper to se je nedoletni I. I. po svojem varhu pritožil na trgovinsko ministrstvo, ki pa je njegovo pritožbo odbilo.

Razlogi:

§ 56 obrtnega reda, ki dopušča da smejo nedoletni otroci nadaljevati obrt svojega pokojnega očeta, ima v mislih samo one otroke, ki so postavni dediči po očetu. Ker pa nezakonski otrok nima v zmislu občnega državlanskega zakona nikake postavne dedne pravice do svojega očeta, ampak le do matere, je nedopustno določbo § 56 obrtnega reda navajati tudi za nezakonske otroke.

Odločba trgovinskega ministrstva od 15. okt. 1906 št. 25.681.

O nadaljevanju obrti po vdovi.

Prva in druga instanca sta prepovedali vdovi I. I., da ne sme nadaljevati mesarske obrti, ki jo je izvrševal nje umrli mož in sicer zaradi tega, ker je bila vdova že kaznovana zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe. To svojo prepoved sta prvi instanci naslanjali na § 5 obrtnega reda.

Vdova se je zoper to pritožila in je trgovinsko ministrstvo rekurzu ustreglo ter dovolilo nadaljevati obrt po namestniku.

Razlogi:

§ 56 odstavek 4 obrtnega reda, ki dovoljuje, da sme vdova dokler je v vdovskem stanu, nadaljevati obrt na podlagi opravičenja umrlega soproga, ne stavi nikakega drugega pogoja za to pravico, kakor to, da mora biti, oziroma, dokler hoče obrt nadaljevati, ostati vdovskega stanu.

Vzroki izključitve po § 5 obrtnega reda bi imeli samo tedaj kak pomen za vdovo, če bi ta hotela sama in ne po namestniku izvrševati obrt. Ker pa v predležečem slučaju I. I. nima usposobljenosti za mesarski obrt, nego jo hoče izvrševati le po svojem namestniku, je določba § 5 obrtnega reda tukaj brezpomembna.

Odločba trgovinskega ministrstva od 30. nov. 1906 št. 18.967.

Pogojna opustitev obrti.

Vdova J. J., ki je po smrti svojega soproga nadaljevala tiskarsko obrt, je izjavila, da obrt opusti, če se tiskarska koncesija podeli tvrdki „J. B. in dr.“. Ta

tvrdka je v resnici na podlagi navedene vdovine izjave koncesijo dobila.

Čez nekaj časa se je pa tvrdka „J. B. in dr.“ razpustila, kar je vdovo J. J. napotilo prositi, da se ji zopet dovoli nadaljevati obrt na podlagi koncesije nje pokojnega moža.

Prva in druga instanca sta to prošnjo zavrnila, in se je vdova pritožila na trgovinsko ministrstvo, ki pa je rekurz odbilo.

Razlogi:

Res je J. J. le pogojno opustila tiskarsko obrt svojega pokojnega moža. Ker se je pa s podelitvijo koncesije na tvrdko „J. B. in dr.“ stavljeni pogoj izpolnil, je postala opustitev popolna in pravomočna, vsled česar ne more več oživeti opuščena obrtna pravica.

Odločba trgovinskega ministrstva od 18. dec. 1906 št. 31.644.

Vprašanja in odgovori.

81. Gospod J. H. v B.

Vprašanje:

1. Pri nas smo imeli občinske volitve. Pred zaključkom istih t. j. pred volitvijo prvega razreda so vsi navzoči odklonili sodelovati kot člani volilne komisije, vsled česar se volitve v prvi razred niso vršile. Ali se bodo razpisale vsled tega volitve za vse tri razrede ali samo še za prvi razred?

2. Če se nove volitve razpišejo, ali se bodo vršile na podlagi volilnega imenika zadnjih pretrganih volitev, ali se bo moral nov imenik sestaviti?

Odgovor:

1. Nikakega povoda ni, da bi se morale razpisati volitve tudi za drugi in tretji razred, če prvi ni mogel voliti. Na vsak način mislimo, da bo nadzorna oblast odredila samo volitve v prvem razredu.

2. Če bi se nepričakovano razpisale volitve za vse tri razrede, potem bo razveljavljen samo volilni akt t. j. dejanje na volilni dan. Volilne priprave ostanejo pri tem nedotaknjene, torej tudi volilni imeniki. Pri vsakih volitvah razločujemo namreč dva glavna oddelka: a) volilne priprave, ki sestojijo iz naprave prvotnega imenika, volilnih imenikov na razrede in podobčine ter reklamacijskega postopka; b) volitev samo. Pri Vas bo razveljavljena k večjem volitev sama.

82. Gospod B. V. v T.

Vprašanje:

1. Naš občinski odbor je prostovoljno nekoga prevzel v domovinsko zavezo. Sprejeti je bližnji sorodnik županov. V kolikem času se ima zoper dotični občinski sklep vložiti pritožbo?

2. Ker bi se moglo dogoditi, da župan pritožbe ne predloži, kako bi se ta stvar napravila?

Odgovor:

1. Pritožbo vložite v 14 dneh, odkar je bila seja. Ta sklep se ne bo razglasil. Ker so pa seje javne in vsebina sklepov lahko vsakomur znana postane, je vložiti pritožbo v 14 dneh po seji. Nekateri so sicer drugega mnenja, a svetujemo Vam, da se držite tega načela.

2. Po našem prepričanju ni misliti, da bi kateri župan pritožbe ne predložil. Če se pa vendarle bojite, napravite imedijatno (neposredno) vlogo na deželni odbor, v koji naznanite, da ste pri županstvu pritožbo vložili. Pritožbo samo pa morate na vsak način samo pri županu.

stvu predložiti. — Če hočete biti pa še bolj varni, povdarjajte v pritožbi sami, da ste napravili posebno vlogo na deželni odbor.

Drugo sredstvo je pa to, da si daste vložitev pritožbe od županstva potrditi. Če pa tudi tega nečete, odajte pritožbo na poštni urad priporočeno proti povratnemu potrdilu. Priporočitev pošiljatve stane 25 vin., povratno potrdilo pa tudi 25 vin., skupaj torej 50 vin.

83. Županstvo Ž.

Vprašanje:

1. V naši občini se je več let vlagal denar za lovski najem v poštno hranilnico. Ker se ima sedaj ta denar po naredbi okrajnega glavarstva v zmislu zakona razdeliti med prizadete posestnike, bi rado doseglo županstvo, da bi se nabrani denar porabil za uredbo občinskih potov. Ali se sme denar v to svrhu uporabiti, če je s tem zadovoljna nadpolovična večina prizadetih posestnikov?

2. Prejšnji župan, ki je vodil po določbah občinskega reda posle tudi še po izvolitvi novega odbora, je opustil sestaviti pravočasno letni račun, vsled česar smo sedaj izgubili vžitnino za dva meseca. Ali je primoran prejšnji župan to provzročeno škodo poravnati?

Odgovor:

1. Po § 8 cesarskega patenta od 7. marca 1849 št. 154 drž. zak. pravi, da se mora letni čisti dohodek občinam odkazanega lova koncem vsacega leta razdeliti po obsegu posestva med one posestnike, po katerih zemljišču se lov izvršuje. Iz tega se vidi, da pridobi vsak posamezen posestnik za-se pravico do svojega deleža. Zato je tudi vsak opravičen s svojim deležem prosto razpolagati. Od nabranega lovskega denarja smete torej samo toliko porabiti za občinske poti, kolikor Vam posamezni posestniki svojih deležev prepustijo. S kakšnim sklepom večine vse ostale prisiliti, to ne gre.

2. Dolžnosti župana glede računa in proračuna so jasno popisane v § 66 obč. reda. Če se ne drži teh postavnih propisov, ga ne zadenejo samo kazni, o katerih govori § 92 obč. reda, ampak je občini odgovoren za vso škodo, ki ji je vsled županove zamude nastala. Izračunite, koliko se je v prvih dveh mesecih v Vaši občini nakladi obveznih stvari povžilo in potem terjajte od župana plačilo vžitnine, ki Vam je v teh dveh mesecih ušla. Ako ne plača zlepa, boste morali tožiti.

84. Županstvo V.

Vprašanje: Po naši občini vodi občinska pot, ki jo vzdržujejo občani z roboto. Isto pot pa uporabljajo izredno veliko trije lesni trgovci, ki so v sosednji občini nakupili veliko lesu, ki ga izvažajo po naši, prej imenovani občinski poti. Ali se jih more prisiliti, da prispevajo k vzdrževanju poti tembolj, ker vozijo največ v jeseni in spomladi, ko se pot najbolj razorje s težkimi vozovi?

Odgovor:

Po § 21. zakona o javnih cestah in potih od 28. julija 1889 št. 17 dež. zak. se sme od posestnikov, ki kako deželno, okrajno ali občinsko cesto navadno v večji meri rabijo, zahtevati za to obrabo primeren prispevek. Ta prispevek se mora dogovoriti v Vašem slučaju med občino in prizadetimi lesnimi trgovci. Če se ne bi mogli zjediniti zaradi tega prispevka, potem morate poslati zadevo v končno razsojo deželnemu odboru. Seveda morate natančno opisati koliko dotičniki cesto rabijo in obrabijo. Prispevek bo tem višji, čim več ti trgovci cesto rabijo in čim manj drugi po njej vozijo.

85. Županstvo S. v. K. (Kranjsko.)

Vprašanje: Prosim pojasnite nam, kako je postopati z občinskimi letnimi računi. Kdo jih mora potrditi? Ali naj se jih kam pošlje v pregled in odobrenje?

Odgovor:

Prečitajte si v prvi vrsti § 66 občinskega reda za Kranjsko in sicer v Pfeiferjevi izdaji deželnih zakonov

I. zvezek str. 27. (Če knjige še nimate, si jo naročite lahko v vsaki knjigarni ali pa naravnost od založnice »Učiteljska tiskarna v Ljubljani«). Tam posnamete vse potrebno o načinu, kako je postopati z občinskimi računi.

Višji oblasti t. j. deželnemu odboru ali okrajnemu glavarstvu ni treba pošiljati računov. Pač pa morate poslati tem oblastim — toda le na njih izrecno zahtevo — prepiše Vaših računov.

Za sestavo občinskih računov potrebne tiskovine (formularje) lahko naročite od tiskarne Dragotin Hribar v Ljubljani.

86. Vas R.

Vprašanje: Naša vas ima 400 oral zemlje, gozdov in travnikov, toda ta zemlja, ki je bila prej vaška last, je sedaj razdeljena med posestnike. Prosili smo že pri okrajnem glavarstvu za združni lov, pa se nam je prošnja odbila. Kako in kam naj se obrnemo, da morda vendar-le dosežemo svoj združni lov?

Odgovor:

To pač ne bo šlo! Združni lov je dopusten samo tam, kjer to določa postava. Kolikor vemo, pozna samo češka deželna postava združni lov t. j. lov posamezne soseske, ki imajo vsaj 115 hektarov ozemlja.

Na Kranjskem so dopustne samo tri vrste lovov: a) lov v ograjenih zverinjkih, b) lastni lov na ozemlju, ki meri nad 115 ha in c) občinski lov. — Soseskega ali združnega lova pri nas ni.

Edino sredstvo, da pridete do lastnega lova je, če pride ves prejšni svet zopet v eno roko. Toda kot soseska ne boste več mogli vsega sveta združiti.

Konečno Vas še opozorimo, da se mora na Češkem tudi združni ali soseski lov oddati v najem, in ne smejo loviti vaščani.

87. Županstvo T.

Vprašanje: Neki posestnik namerava napraviti novo gostilno za točenje žganja in vina nasproti stare gostilne, ki obstoji že nad 100 let. Kako bi bilo, ugovarjati zoper nameravano gostilno, ker ni potrebna in stara gostilna popolnoma zadostuje?

Odgovor:

Po § 18. obrtnega reda se ima okrajno glavarstvo predno podeti gostilniško koncesijo, vedno obrniti na občino dotičnega kraja, kjer se ima gostilna začeti, in jo zaslusiti o potrebni isti. — Ko boste torej dobili tozadevno vprašanje glavarstva, izjavite v prvi vrsti, da v Vašem kraju gostilna sploh ni potrebna, ker je tako dolgo vrsto let ena sama zadostovala. Posebej pa še povdarjajte, da nova gostilna ni potrebna ravno nasproti stare že obstoječe, ker bi imela na ta način občina dve gostilni, a obe na kupu.

Prepričani smo, da se bo okrajno glavarstvo na te Vaše ugovore oziralo. Če bi pa prosilec vendar-le dobil koncesijo, se ima občinski odbor pravico zoper to pritožiti na deželno vlado. Tako pravi § 18. odst. 6 obrt. reda.

88. Županstvo R.

Vprašanje: V naši občini je prebival kočar A. že 15 let. Sedaj je pa umrl in zapustil 4 zakonske otroke, ki so vsi nedoletni. Za dva mora občina začasno že plačevati mesečne podpore. A. je bil pristojen v občino L. Varh zapuščenih otrok in občina L. terjata, da moramo sprejeti otroke v svojo občinsko zavezo. Ali smo v to primorani?

Odgovor:

Da. A. je ob času svoje smrti že priposestvoval domovinsko pravico pri Vas. Za isto sme prositi varh nedoletnih otrok še dve leti, občina L. pa še pet let po smrti umrlega kočarja.

Če so otroci po očetovi smrti, ko je bila domovinska pravica že priposestovana, dobili podporo, jim to ne more sedaj škoditi.

89. Gospod L. L. v G.

Vprašanje:

1. Naša občina zida novo šolsko poslopje popolnoma po načrtu in stroškovniku, predloženem po okrajnem šolskem svetu. Ali je kaka postava, po kateri bi se mogli sklicevati na deželno podporo?

2. Gospodar je v Ameriki. Pred odhodom je pred notarjem napravil pooblastilo na svojo ženo za vse, kar je v zvezi s posestvom. Ali je pooblastilo te žene veljavno tudi za občinsko volitev?

Odgovor:

1. Kakega zakona ali naredbe, ki bi določal, da mora dati dežela podporo za šolsko stavbo, ni. Tudi ni danes upanja, da bi Vaša občina dobila za šolo kako znatno podporo od te ali one strani. Sicer ima deželni odbor vsako leto nekaj tisoč kron na razpolago, da jih deli kot podporo za zidanje šol. Če pa pomislite, da je bilo lani razdeljenih vsega skupaj 6000 kron po celem Kranjskem, sprevidite lahko, koliko se imate nadejati. Prošnjo za podporo pa vsekako napravite.

Kot dober vir dohodkov Vam svetujemo v delno pokritje šolskega dolga, da uvedete vžitnino na opojne pijače zlasti na žganje. Že marsikatera občina si je s tem pomagala iz zadrege. Deželni odbor pa rad dovoli pobiranje tega zelo pametnega davka.

2. Ne. Za volitve mora biti posebno pooblastilo, ki bi je smel mož sam direktno dati onemu, ki naj bi v njegovem imenu volil. Po § 4. odst. 4 volilnega reda sme posestnik, ki stanuje izven občine, dati pooblastilo, da drugi v njegovem imenu voli. Pooblaščenec pa sme biti edino-le mož.

Žena, kot moževa pooblaščenka, ne more dati volilnega pooblastila, ker mora biti isto vedno direktno.

90. Županstvo O.

Vprašanje: Kako je postopati županstvu pri sklicevanju odbornikov k sejam, če jih je več po 4 do 5 mesecev na leto po poslih odsotnih?

Odgovor:

V tem slučaju imate vabiti k sejam namestnike. Če je namreč odbornik trajno zadržan, ima opravljati njegovo službo namestnik.

91. Gospod J. H. v O.

Vprašanje: Ali sme učitelj zahtevati od učencev, da mu prinese količe za šolska drevesca kot darilo z doma?

Odgovor:

Ne, ker se sploh nobeno darilo ne da terjati. Kar je darovano, je prostovoljno. Siliti se učencev ali starišev k temu ne more in ne sme in tudi ne sme biti zaradi tega nikakih slabih posledic za otroka. — Vendar Vam svetujemo, da se zaradi takih malenkosti ne upirate, ker se otroci pri dobrem učitelju lahko veliko naučijo iz sadjerejstva.

92. Županstvo O.

Vprašanje: Občinsko ozemlje obsega tri vasi več, kakor naša župnija. Kljub temu so se pobirale doklade v cerkvene namene po celi občini enako in zahtevajo sedaj one tri vasi, ki ne spadajo v našo župnijo, da se jim njihovi tozadevni prispevki vrnejo. Kako je te prispevke izračunati in kako v celi stvari postopati?

Odgovor:

Stvar je nekoliko težavna in Vam ne moremo tukaj točno odgovorjati, ker nimamo dovolj podatkov in ker ne spada to v okvir naših vprašanj in odgovorov. — Svetujemo Vam pa, da se obrnete na deželni odbor, ki Vam bo gotovo vso stvar vredil.

93. Gospod M. M. v J.

Vprašanje: Ali je občinski tajnik primoran opravljati pisarijo tudi za krajni šolski svet in sicer brez-

plačno? In če je ta posel opravljal že več let, ali sme za nazaj kaj terjati?

Odgovor:

Občinski tajnik ima opravljati samo pisarniške posle občinskega urada. Pisarije za okrajni šolski svet je samo tedaj primoran izvrševati, če je to posebej dogovorjeno.

Po našem mnenju gre tajniku, ki je opravljal posle za krajni šolski svet, plača tudi za nazaj. Ker pri Vas ni o višini plače nikakega dogovora, ima isto določiti po § 1152 obč. drž. zak. sodišče. Zahtevajte torej sprva primerno plačo. Če se Vam iste ne da, boste morali tožiti.

94. Županstvo S.

Vprašanje: Naš učitelj uraduje v učni sobi, prenočuje pa v pisarni. Ali smo mu primorani prispevati kurjavo še za njegovo privatno stanovanje, ker ne spi tam? —

Odgovor:

Da, ker učitelj lahko vsak dan preneha uradovati v učni sobi, in ker rabi stanovanje ne samo za spanje, ampak tudi še za kaj drugega.

95. Županstvo M.

Vprašanje: V naši občini je v dveh slučajih prišel konjederec po poginjenega psa in je obakrat zaračunal lastniku psa za to delo po 5 K. Ali je upravičen toliko računati in sploh kaj računati, ker je okrajni konjederec?

Odgovor:

Konjederec je navaden koncesijoniran obrtnik, ki mora dobiti vsako svoje delo plačano, kakor vsak drug obrtnik. Okrajni konjederec ne dobiva nikake stalne plače, ampak ima ta svoj naslov zaradi tega, ker je v okraju nastavljen in mora biti okrajnemu glavarstvu ter drugim oblastim, ki imajo skrbeti za zdravstvo, na razpolago. Plačuje ga sicer glavarstvo toda le za posamezne opravke, ki jih za policijsko oblast izvrši.

Stroški za konjederčeve opravke se imajo plačevati po posebnem konjederskem redu, ki je v vsaki kronovini izdan od deželne vlade ozir. od namestništva. Na Kranjskem imamo tak konjederski red iz leta 1860. Bistvene določbe o tem, kedo ima plačati konjederca, so: a) glavarstvo ima povrniti stroške za vse opravke, ki jih izvrši konjederec po naročilu političnih oblasti ob času živinske kuge, b) občina za vse pote, ko gre konjederec na pasji lov, za spravljanje mrhovine, ko pogine žival na kužni bolezn in za vse opravke, izvršene po naročilu občine, c) stranke, za spravljanje vseh njim lastnih poginjenih živalij.

Višino konjederčevih pristojbin določi deželna vlada, ker imajo konjederci skoraj povsod takozvane maksimalne tarife v zmislu § 51 obrtnega reda. Če Vaš konjederec takega tarifa nima, naj prosi občinski zastop pri deželni vladi zanj.

Od tukaj nikakor ne moremo presoditi, ali je znesek 5 K primeren ali ne.

96. Županstvo R.

Vprašanje: Naša občina ima pogodbo z upravo železnice, da ji le-ta daje gotovo množino vode brezplačno, preko te mere pa ima plačevati nekaj za vsako kubično jednoto. Ta pogodba se je pri nas izgubila. Da se spoznajo pravice in dolžnosti občine napram železnici, se je županstvo obrnilo na generalno železniško ravnateljstvo s prošnjo, da se mu oskrbi na njegove stroške prepis pogodbe. Ravnateljstvo na to prošnjo ni niti odgovorilo. Kaj nam je storiti, da dobimo prepis?

Odgovor:

Ker ste imeli sami svojo pogodbo, železnica pa svojo, je danes železniška uprava izključna in neomejena lastnica pogodbene listine, ki jo ima v rokah. Ker to ni torej skupna listina, niste opravičeni terjati ali s tožbo izsiliti prepis pogodbe.

Vsekakor se nam pa čudno zdi, da Vam ravnateljstvo na prošnjo niti odgovora ne da. Obrnite se na načelnika Vaše železniške postaje, naj on pri ravnateljstvu posreduje, da dobite prepis. Če na ta način ničesar ne dosežete, obrnite se na deželni odbor, da Vam isti izposluje, kar želite. Lepim potom upamo boste že prišli do svojega prepisa. S kako tožbo ali kakim drugim prisilnim sredstvom pa ničesar ne dosežete.

97. Ž u p a n s t v o P.

Vprašanje: Popolnoma deset let živi v naši občini vdova, ki je po svojem pokojnem možu pristojna v Heb na Češkem. Ta občina je od nas zahtevala, da navedeno vdovo sprejmemo v zmislu domovinske novele v občinsko zavezo na podlagi desetletnega priposestovanja. Vdova sama se protivi biti pri nas pristojna, zato smo odklonili sprejem iste proti njeni volji. Kljub temu pa občina Heb še nadalje vztraja pri svoji zahtevi. Kaj nam je storiti?

O d g o v o r :

Pristojna občina je opravičena pri občini bivališča samostojno prositi za sprejem v občinsko zavezo na podlagi priposestovanja. Torej pravica občine ni subsidijarna, da bi prišla še-le tedaj na vrsto, če ne bi bilo drugih prosilcev. Iz tega sledi, da je pristojna občina opravičena zahtevati sprejem v občinsko zavezo pri občini bivališča tudi proti volji občince oziroma domačinca. Četudi se Vaša vdova upira biti pri Vas pristojna, jo boste morali sprejeti, če so dani vsi pogoji domovinske novele.

Upravno sodišče je s sodbo od 20. septembra 1902 št. 8045 izreklo, da sme pristojna občina proti volji domačinca zahtevati njega sprejem v občinsko zavezo občine bivališča.

98. G o s p o d I. M. v B.

Vprašanje: V našo občino spada tudi podobčina B., ki ima v odboru svojega odbornika. Ker je le-ta še pred letom dni izročil svoje posestvo sinu, ni več davkoplačevalec. Ali je še opravičen biti odbornik? Kje in kako bi se doseglo, da se namesto njega izvoli kedo drugi?

O d g o v o r :

Vaš odbornik bo moral zapustiti občinski odbor v zmislu § 26. obč. reda, ki pravi, da izgubi svojo službo odbornik tedaj, če in kadar se prigodi kaj tacega, kar bi mu bilo že spóčetka branilo biti izvoljenim. Če torej spóčetka ne bi bil davkoplačevalec, bi ga ne bili mogli voliti, zato mora sedaj svojo službo odložiti.

Županova dolžnost je, da mu to naznani in namesto njega pokliče v odbor namestnika, ki je bil v podobčini B. izvoljen. Če pa ni več namestnika, potem se mora razpisati za podobčino B. nadomestna volitev.

Če župan svoje dolžnosti ne stori in ne pokliče namestnika ali ne razpiše nadomestnih volitev, potem se obrnite na okrajno glavarstvo kot nadzorno oblast.

Razne vesti.

Zavarovanje zasebnih uradnikov. Kakor se poroča, je ministrstvo za notranje posle že začelo izvrševati zakon z dne 16. decembra 1906 št. 1 iz leta 1907 glede na zavarovalnine zasebnih uradnikov in nekaterih javnih uslužbencev. Ministrstvo hoče najprej določiti obseg zavarovanja, to je, kdo mora biti zavarovan. V to svrhu je vlada stopila v dogovor s trgovskimi in obrtniškimi zbornicami, s strokov. društvi poljedelcev, industrijcev, trgovcev, uslužbencev, z notarskimi, zdravniškimi in odvetniškimi zbornicami itd. Opozarjamo društva in posameznike, ki hočejo v smislu novega zakona biti zavarovani, da vpošljejo svoje izjave deželni vladi najpozneje do 1. junija t. l.

Čudeži zadružništva. V neki nemški pokrajini v Šlezvig-Holštanju obstoji mala občina, ki sestoji iz petero sel, ki štejejo skupno 1422 prebivalcev. Občinarji so se združili ter ustanovili najpoprej bralno društvo za izobraževanje svojih članov. Potem so ustanovili posojilnico, ki ima sedaj 1.200.000 kron prometa na leto. Pozneje so ustanovili še najraznovrstnejše druge zadruge, tako da imajo sedaj: gozdarsko zadruho za pospeševanje gozdarstva in boljšo prodajo gozdnih proizvodov, potrošno zadruho, po kateri so lansko leto nakupili za 47.000 kron poljskih in delavskih strojev in orodja; nadalje imajo zadruho za umno rejo prašičev. K temu imajo potem še tri zadružne mline, tri zadružne mlekarne, zadruho za pospeševanje konjerejstva, čebelarsko zadruho in zadruho za gojenje koza. Slednjič so si ustanovili še zadruho za umno perutninarstvo ter si nabavili skupni telefon. Glejte, kaj napravi zadružni duh! In pri nas Slovencih? Ne bi li bilo mogoče ravno isto? Hajd torej na noge in pogumno v zadruženje.

Poljedelski svet se je zbral na Dunaju dne 25. februarja, da se posvetuje o važnih vprašanjih kmetijstva, gozdarstva in rudarstva. Poljedelski minister grof Auersperg je v daljšem govoru razvijal program poljedelskega sveta med živahnim odobravanjem navzočih članov. S številkami je dokazoval neresnico, da bi v Avstriji primanjkovalo klavne živine. Že nekaj tednov pada cena živine, meso pa ni nič ceneje. Zastopnik rudarstva je ostro odgovarjal ministru, češ, da se briga le za kmetijstvo in zanemarija rudarstvo. Zopet se je pokazalo, da ni bilo umestno, da se je rudarstvo izročilo poljedelskemu svetu. Rudarstvo naj se loči od poljedelstva ter priklopi industrijskemu svetu. Obširen je bil tudi razgovor o kmetijstvu Dalmacije. Izvoljen je bil odsek sedmih članov, ki se bode bavil z Dalmacijo posebe. V tem odseku je tudi gospod Povše, ki je na željo Dalmatincev prevzel poročilo.

Sirotinski sveti. Dne 21. februarja so se na ajdovski sodnji na povabilo c. kr. okrajnega sodnika zbrali zastopniki županste, duhovščine in učiteljstva ajdovskega okraja, da se posvetujejo o ustanovitvi sirotinskih svetov v posameznih občinah. Po nekaterih deželah so že ustanovljeni taki sirotinski sveti in je njih uspeh dovoljen. Zato je sklenilo višje deželno sodišče v Trstu uvesti jih tudi v svojem okrožju. Zastopniki v Ajdovščini so sklenili, da se po vseh občinah sestavi sirotinski sveti, v katerih naj bodo zastopani po trije zastopniki občine, duhovnik in učitelj. Sirotinski sveti imajo namen, skrbeti „za telesni, duševni in нравni blagor mladoletnih in zanemarjenih otrok“ s tem, da nadzorujejo varuhe in vzgojevanju in podpirajo sodnijo v varstvenih zadevah.

Kaj dajemo mi državi in kaj država nam. Koroško plačuje davkov blizu 11 milijonov, država ji vrača 5 milijonov. Torej plačuje Koroško državi nad 6 in pol milijona. Kranjsko plačuje davkov 18 milijonov, država ji daje le pet milijonov, torej plačuje Kranjsko državi nad 12 in pol milijona. Primorsko plačuje državi blizu 67 milijonov, država vrača Primorskemu 11 milijonov, torej plačuje Primorsko državi 56 milijonov. Štajersko plačuje davkov 46 milijonov, država vrača deželi 14 milijonov, torej plačuje Štajersko državi 32 milijonov. Slovenske dežele plačujejo državi 142 milijona K, od države pa dobivajo 34 milijonov, torej plačujejo državi skupaj 108 milijonov kron.

Podržavljenje pridobivanja soli in premoga. Na Pruskem je država predložila zakonski načrt, s katerim si pridruže pridobivanje premoga in soli. S tem se pa noče dotakniti obstoječih zasebnih pravic, temveč od gotove dobe naprej je vsaka nova najdba

premoga in soli edinole lastnina države. Na ta način se bo gospodarska moč pruske države zelo ojačila. To je zopet korak na potu državnega socializma. Pruska država je tudi ena prvih držav, ki je podprala železnice, katere ji prinašajo bogat dobiček. — Tudi v drugih državah se je že pojavila misel, naj se premogokopi podprajo, toda nikjer ni prišlo do uresničenja. Ko je bil pred štirimi leti na Francoskem štrajk premogarjev, so zahtevali v državni zbornici podpravljenje premogokopov in ravno tako l. 1900 v češkem deželni zboru, ko so premogari na Češkem stavkali.

Plače županov in svetovalcev. Kakor znano so plače ali bolje rečeno odškodnine, ki jih dobivajo v posameznih občinah župani in svetovalci, zelo različne. To je sicer upravičeno, ker po nekaterih občinah je oprava veliko, v drugih manj. Nepravilno pa je, da se določajo županom in svetovalcem za njih posamezne posledice odškodnine za gotove izdatke, kakor si jih ti sami zaračunajo, češ toliko sem v resnici izdal. To se mora zaradi tega grajati, ker eden rabi veliko, drugi za isti posel mnogo manj. — Deželni odbor nižjeavstrijski hoče plače županov in svetovalcev na ta način urediti, da je izdal sledeči poziv vsem občinam: Vsi občinski zastopi naj v prvi polovici leta 1907 v posebni seji sklepajo o prejemkih županov in občinskih svetovalcev, zlasti naj določijo koliko gre županu in svetovalcem prave letne plače in koliko za posamezne uradne posledice in pote. Seveda se ima pri tem ozirati na finančno stanje občine. Dotični sklepi se imajo natančno sporočiti deželnemu odboru. — Na ta način se bo spravila v te plače nekaka enakomernost. Želeti bi bilo, da bi se tudi pri nas kaj sličnega ukrenilo.

Slovenska kmetijska šola na Štajarskem. To vprašanje stoji sedaj v sledečem štadiju: Deželni odbor štajarski je radi energičnega nastopa slovenskih deželnih poslancev končno vendarle začel misliti na uresničenje slovenske zahteve po kmetijski šoli. Pripravljala dela so danes končana, treba le še rešiti denarno stran. Proračunjena pa je vsa šola na 346.000 K in sicer:

Poslopje	320.000 K
poljedelski inventar	15.000 "
drugi inventar	5.000 "
razne potrebne	10.000 "
nakup potrebnega zemlji.	95.000 "

za šolo je določen kraj St. Jur ob Južni železnici. Deželni odbor zahteva sedaj, da mora država k zgoranjim stroškom prispevati najmanj 40 odstotkov. Deputacija slovenskih poslancev je bila v tej zadevi že na Dunaju in je na pristojnem mestu posredovala ter se ji je državna podpora obljubila. Naši dež. poslanci bodo morali paziti, da deželni odbor ne bo skušal te važne zadeve zavlačevati in ga opozoriti osobito tudi na to, da je pred vsem tudi njegova dolžnost, da se pobrine za državni prispevek.

Celovski občinski svet je sklenil vse svoje spise kolekovati z „südmärkinim“ kolekom. Slovenske občine, kje pa ste ve s sklepi, da kolekujete svoje spise s slovenskim narodnim kolekom?

Pomnožitev naših vojaških sil ob italijanski meji. V Gorico pride poveljstvo 56. infanterijske brigade in brambovski pehotni polk št. 27 iz Ljubljane. Posadki dobijo v kratkem tudi Kobarid in Breginj. Če vzamemo v poštev, da je vojaštvo nastanjeno že v Tolminu, Kanalu, Trzihu in Červinjanu, je zavarovana že cela soška dolina. Baje se zgradi v Brdih na sv. Genderci trdnjava. To osredotočenje je potrebno zara-

di tega, ker Italija vedno bolj pomnožuje svoje obmejne alpske čete. Še sedaj ni doseženo ravnotežje med našo in italijansko močjo na meji. Izvršilo se je pa to sledeče: VI. armadni zbor v Bologni je izpremenjen v obmejni zbor, alpske bataljone v Borgo san Dalmazzo, Pinerolo in Aosta ob francoski meji so premestili na avstrijsko, lansko leto so pa premestili na našo mejo celi I. alpski polk, ki je preje bil v garniziji v Mondoviju nasproti Francoski. Sedaj stoji 36 avstrijskim obmejnim stotnijam nasproti 54 italijanskih stotnij. Vrhutega pa je vsaka italijanska stotnija za 35 mož in 5 mul močnejša kot naše.

Avtomobilna vožnja Krško-Novo-mesto. Dne 27. p. m. so se zbrali pri c. kr. okr. glavarstvu v Krškem župani in svetovalci občin Krško, Cerklje, Kostanjevica in Št. Jernej, kjer jim je zastopnik c. kr. poštnega ravnateljstva v Trstu, dal vsa potrebna pojasnila glede avtomobilne vožnje Krško-Novo mesto. Avtomobil bi vozil dvakrat na vsako stran; prostora bi bilo za 20 oseb in vsaka oseba bi imela pravico do 15 kg proste prtljage ter bi še vsaka oseba lahko vzela seboj proti plačilu do 50 kg. Vožnja bi stala 6 do 8 vin. za osebo od km., tako n. pr. Krško-Novo mesto K 2:40 do K 3:20. Nabaviti bi bilo treba 3 avtomobile vsak po 20.000 K. Vsi stroški za amortizacijo in za promet bi bili pokriti, ako bi se povprečno z vsakim avtomobilom vozile vsaj 4 osebe. Sestavil se je nato zapisnik, v katerem se je enoglasno odobril vpeljava avtomobila Krško-Novo mesto ter se prosi poštno ravnateljstvo, da vodi daljna posvetovanja potom deželnega odbora s cestnimi odbori.

Volitev v slovenjebistriški okr. zastop. V skupini kmečkih občin so bili izvoljeni s 54 glasovi sledeči možje: Hojnik Jože (Zg. Poljskava), Hrastnih Karol (Sp. Poljskava), Mlakar Franc (Hošnica), Vehovar Franc (Videž), Pernat Blaž (Ritoznj), odvetnik dr. Lemež (Sl. Bistrice), župnik M. Medved (Laporje) in ln Peter Novak (Sl. Bistrica). Nemški kandidati so dobili po največ 22 glssov. Slovenci so napredovali za 4 glase. — V skupini najbolj obdačenih industrijalcev in trgovcev so bili voljeni Nemci Stiger, Versolatti, Grundndr, Baumann, Sima, Hartner, Steinklauber, Kandolin. V skupini mest in trgov so bili izvoljeni Nemci Strassgüttel, Petzolt, dr. Wiesthaler, pl. Hellmer, pl. Kühnwestburg, Katz, Grill. Eden zastopnik je Slovenec. Ker so zmagali Nemci tudi v veleposestvu, imajo v zastopu veliko večino (23 : 9).

Najsrečnejša občina ne samo v Evropi ampak tudi na celem svetu je gotovo malo mestece na Nemškem z imenom Kligenberg. Tam ne poznajo občinskih davkov prav nič, ampak dobi še vsak občan iz mestne blagajne po 360 kron na leto. S tem denarjem plača lahko tudi državne davke. Tolike dohodke ima mestece iz velikanskih plasti lončene ilovice, ki je mestna last in ki prinaša na leto tako velik dobiček. Kakor pravijo bodo te plasti neizcrpljene še dolgo vrst let, tako da bodo še dolgo izplačevali občanom na leto onih 360 kron, za katere smo srečnim meščanom Klingenberg prav lahko nevošljivi.

Listnica uredništva.

Gospod I. M. v B. Na Vaša vprašanja zaradi rešitve cerkvenih računov, dalje zaradi volitve cerkveno-gospodarskega odseka Vam ne moremo dati točnega odgovora, ker je stvar precej zamotana in bi za zanesljiv odgovor rabili še vse polno podatkov. Sicer je pa stvar tudi taka, da ne spada v okvir naših vprašanj in odgovorov. Vsaj za objavo v listu ne sodi. Svetujemo Vam pa, da se obrnete s celo zadevo na okrajno glavarstvo. Idite osebno tja in boste dobili najzanesljivejša navodila!